

Kvalitetsredovisning 2017-2018

Organisation

Avdelning: Stjärnan

Åldersindelning (antal per födelseår): 4 barn-2012 12 barn-2013 5 barn-2014

Antal barn: 21 barn

Åldersfördelning: 3-5 år

Antal pojkar: 8 pojkar

Antal flickor: 13 flickor

Antal flerspråkiga barn: 20 barn

Dessa språk är representerade: somaliska, arabiska, tigrinja, polska, kurdiska, svenska

Åtgärder för ökad måluppfyllelse. (Från föregående års Kvalitetsredovisning).

Förbättringsområden från föregående års kvalitetsredovisning	Resultat 2016 – 2017:	Så här har vi arbetat med förbättringsområdena under läsåret	Resultat 2017 - 2018:
Vi har arbetat med måluppfyllelsen i vårt bokprojekt där karaktärerna har visat på <i>olika styrkor och förmågor. Hjälpsamhet/samarbete.</i> Vi har utvecklat vår <i>grupp/vägg dokumentation</i> och hållit den levande genom synlighet och reflektioner i grupp. Genom bokprojektet har vi fått in ansvar om vår <i>närmiljö och utemiljö</i> och hur man <i>tar hand om sig själv och sitt välbefinnande</i>		Genom vår bokserie har vi jobbat med hur man är en bra kompis och hur man kan vara hjälpsam och samarbeta tillsammans. Det har blivit två viktiga begrepp hos barnen och de säger och påminner varandra om det. Vi har gjort stopphänder i olika färger som visar tydligt vad jag tycker och vad jag vill. Vi har bilder på toaletterna som visar hur man känner sig om någon öppnar dörren. Vi gav vårdnadshavare enkät på föräldramötet där de fick säga vad de tycker. Modermålstödjarna har haft en större roll vid översättning av ord och info. men även dialog med vårdnadshavare har varit mer. På avdelningsplaneringarna har vi infört dagordning med viktiga punkter som ”barnprat, jämställdhet, pedagogiska miljöer, vad bör vi förändra?...	

Kompetensutveckling (Skriv i punktform och ange antal som deltagit)

* Eskilstuna – Pia, Anna, Luul

*SBA utbildning- Pia,

*HLR utbildning-Pia,

*Läslyftet-Pia (sept 17-maj 18)

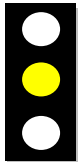
Undervisningen (mål och riktlinjer)

Förtydligande:

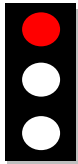
Grönt betyder: *stämmer helt och hållet, detta genomsyrar vår verksamhet eller detta gör vi medvetet med regelbundenhet.*

Gult betyder: *att det oftast stämmer, arbetet/metoden är på gång i vår verksamhet eller att detta har vi gjort medvetet vid flera tillfällen.*

Rött betyder: *stämmer inte, denna metod är inte förankrad i vår verksamhet, detta har vi endast gjort vid ett fåtal tillfällen eller inte alls.*

Normer och värden

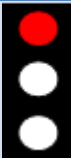

Förskolans värdegrund och uppdrag	Metoder:	Resultat 2016-2017:	Resultat 2017-2018:
Förskolan ska motverka traditionella könsroller och könsroller	Vi har ökat medvetenheten och tillgoser alla kring val av miljö och material och förändrat verksamheten i hemmahuuset har vi bilder på män och kvinnor som arbetar och tar hand om hem och familj. Vi har utklädningskläder som passar alla. Vi tänker på vårt förhållningssätt hur vi bemöter och samtalar med barnen tex vid tamburkontakten.		
Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.	Vid värdegrundsdagen pratade ekorren och kanin om att pojkar och flickor är lika värda. Vi ritade teckningar kring det. I sångleken en bonde i vår by låter vi barnen få vara bonde oavsett kön och vill en flicka välja en flicka/pojke till Bond fru är det självklart. Vi tänker på hur vi väljer i gruppindelningar vi blandar könen för att se rikedom av kompetens och inte vem som är flicka eller pojke.		
Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.	I vårt bokprojekt har vi jobbat mycket kring lika olika och värdegrundsfrågor, Vi har dramatiserat och använt oss av konkreta handdockor/karaktärer från boken "en liten kompisbok om samarbete och hjälpsamhet. Vid måltider samtalar vi mycket kring familjers olika val och olika i vardagssituationer.		
Förebyggande integritetsarbete			

Analys: Genom att vi har använt oss av karaktärerna ekorren, igelkott och kanin förstår barnen och blir intresserade av det vi samtalar om. Vi låter även barnen vara delaktiga genom att berätta saker om vad de tycker eller har varit med om. I våra barnmöten och i våra mindre grupper ger vi möjlighet till detta. Vi har också använt oss av andra uttrycksformer som sång, musik, drama, skapande för att prata och få uttrycka sig kring frågorna. Vi låter barnen stärka sin identitet och vem är jag genom att få träna på att vara i centrum och prata inför grupp t.ex. berätta något som man har tillverkat eller gjort.

Åtgärder: Till hösten organiserade aktiviteter och leksituationer utifrån ett jämställdhetsperspektiv och miljöobservationer och vid behov förändra den. Se över ansvarsfördelning. Ven som gör vad och vad som behöver förberedas.

Läroplanens mål:

Förskolan ska sträva efter att barn utvecklar;

Mål:	Metoder:	Resultat 2016 – 2017:	Resultat 2017-2018:
1. öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,	Genom bokprojekt och dess karaktärer tar vi upp hur man är en bra kompis och hur man är mot varandra och vår gemensamma miljö/leksaker. I våra möten och i grupperna har vi fördjupat oss i frågor kring detta. Vi har genom en av böckerna skapat städuppdragskort		
2. förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,	I vårt bokprojekt jobbar vi med att lyssna/respektera varandra och säga stopp! Jag vill inte (stoppanden). Vi har också skapat stopphänder för att visa vad man tycker och vill utifrån en av böckerna. Vi samtalar genom våra handdockor/karaktärer ur boken(kanin, igelkott och ekorren.) Vi pedagoger har dramatiserat kring bl.a hjälpsamhet och samarbete.		
3. sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,			

4. förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning,	Genom pedagogernas sätt att vara mot varandra och mot barnen och genom vårt val av bok har vi jobbat med det. I den fria leken och våra projektdagar har vi pratat om och samtalat om hur karaktärerna i boken är mot varandra. Vi har dramatiserat situationer och karaktärerna har funnits levande i vår verksamhet där barnen har kunnat se dem, pratat med dem och lekt med dem. Karaktärerna har varit könsneutrala. Vi har gjort olika ramsor som belyser det		
5. Respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.	Tydlig introduktion av nytt material: hur gör vi? Hur tar vi hand om det? Vad kan hända? Pedagoger visar och vägleder hur man tar hand om sin miljö och introducerar förändringar. Vi använder oss av bildstöd och tecken som stöd. Vi skriver regler tillsammans.		

Analys: vi har haft en kontinuitet och tydliga rutiner i verksamheten som ger dem en trygghet och förankring. Pedagoger har lagt ner tid på detta och stöttat väglett barnen. Närvarande vuxen. Vi låter barnen få stort inflytande i våra barnmöten där de får komma till tals och vara med och bestämma. De får ofta visa konkret vad de menar och vilka lösningar de har. Tex genom att tillhandahålla dem lekmaterial.

Åtgärder: vi ska göra observationer i höst och få en bättre reflektionstid i våra olika arbeten tex på vår enskilda planeringstid.. Se över pedagogens ansvar och ansvarsområden. Vem gör vad och vad behöver pedagogen förbereda. Se över våra rutiner.

Redovisning av Barnintervju på förskolan utifrån kön:

Antal tillfrågade barn: 10

Fråga:	Positiva svar: Flickor	Positiva svar: Pojkar	Negativa svar: Flickor	Negativa svar: Pojkar
Hur känner du dig när du kommer till förskolan?	7	3		

Resultat: Samtliga barn svarade positivt. Endast pedagoger intervjuade barnen. Vissa barn intervjuades med hjälp av somalisk och arabiska pedagog.

Analys: De förstår vad vi säger och menar och barnen är trygga med oss när vi ställer frågan. Vi har ett bra förhållningssätt och bemötande till barnen.

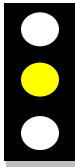

Åtgärder: Diskussion i arbetslaget om vi ska göra på samma sätt som höstterminen 17. Vi ska se till att de barn som har behov får frågorna ställda på sitt språk genom modersmålsstödjare eller annan pedagog.

Utveckling och lärande

Läroplanens mål:

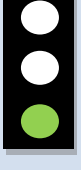

Förskolan ska sträva efter att varje barn

Mål:	Metoder:	Resultat 2016-2017:	Resultat 2017-2018:
1. utvecklar sin identitet och känner trygghet i den	Vi stärker varje barns identitet genom att bl.a vistas i mindre grupper över dagen och att få känna att man lyckas och vågar. Jag kan! Vi arbetar med värdegrunden genom drama, skapande, lek och samtal utifrån vår "kompisbokserie"		
2. utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära,	Vi ser till att de mesta material finns tillgängligt och ser till att ha en lockande miljö då vi förändrar den efter barns behov och intresse. Vi tänker också på HUR vi placerar material i de olika rummen. "Rum i Rummen" små samtalsmiljöer.		
3. utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga,	Vi låter barnen få prova och göra efter sin egen förmåga i alla situationer under dagen. Tex: vid av-på klädning, måltider, ta fram material, våga och viljan att vara i centrum i större grupp.		

4. känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer,	Genom att vi har kompisbokserien som utgång i vårt arbete samtalar vi mycket om hur vi tycker om olika vardagssituationer och andra familjefrågor. I våra möten inleder vår kanin, ekorre, igelkott samtalen. Modersmålstödjarna stöttar och hjälper och förklarar om olika kulturer. Vi pratar om olika traditioner när situationer uppstår.		
5. utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler,	Vi låter barnen vistas i mindre grupper under hela dagen men också få vara i centrum och ansvara för tex: att vara dukansvarig. Vi samtalar med barnen när konflikter uppstår och hur man ska göra. I våra möten samtalar vi om hur man tar hand om material och om förskolans miljö. Vi visar konkret med bilder och material vad vi bestämmer.		
6. utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande,	Vi har planerat och oplanerat rörelse. Vi är ute varje dag. I våra rörelseaktiviteter sjunger/rör på vår kropp med fokus på motorik och de olika kroppsdelarna. Vi är noga med vår hygien och visar med bilder hur man tvättar sig och går på toaletten. Vi samtalar vid måltider om vad som är bra/inte bra.		
7. tillägnar sig och nyanserar innebörden i begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld,	Vi har två modersmålstödjare som hjälper barnen att förstå och lära sig nya språkbegrepp på båda språken. Vi använder oss av bildstöd och tecken som stöd. Vi har skrift och siffror synligt på flera språk. Vi använder datorn och lärplattan som hjälp. Vi samtalar om olika texters innehåll och vad orden betyder på olika språk. Vi använder oss av olika uttrycksformer som tex "Ekorren satt i granen" då vi dramatiserar den.		

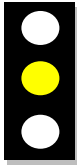

8. utvecklar sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöker förstå andras perspektiv,	I våra tre grupper men också i stormötena ser vi till att låta barnen få tala och bli lyssnade på. Vi håller upp stopphanden när man pratar med en för att visa att du får vänta. Jag ska snart lyssna på dig. Genom ”kompisbokserien” har vi gjort egna ”stophänder” och med kanin, igelkotten och ekorren leder vi in på viktiga samtal som behöver lyftas.		
9. utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra,	Vi tänker på vårt förhållningssätt och använder ett bra språk. Vi leker, dramatiserar, gruppstärkande lekar och sjunger med ord och begrepp. Vi har spel och pussel som ger möjlighet till språkutveckling och vi benämner vardagen/verksamheten i ord. Vi har barnmöten då barnen får berätta och lyssna på varandra om saker som hänt eller något de vill berätta. Genom kanin, igelkotten och ekorren leder vi in på viktiga samtal som behöver lyftas. Vi använder oss av vår ”kompisbokserien som grund.		
10. utvecklar intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner,	Vi har skriftspråket synligt i verksamheten. Olika material barnen kan skapa ord med tex: papper, olika pennor sudd, mallar. Böcker och bildstöd finns synligt i våra miljöer och ger en möjlighet för samtal och berättande. Vi har bokstäver på olika språk. Vi synliggör och dokumenterar barns uttrycksformer i sina ”egentillverkade böcker” Vi visar barnen genom dator, Ipad olika typer på texter.		

11. utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa,	Vi läser olika sorters böcker varje dag. Vi använder oss av dator och lärplatta och projektorn om vi ska söka information och inspiration. Tex: i vårt bokprojekt ”kompisboksserien” Barnen är med i utformningen av olika dokumentationer. Hämtar och laminerar dokumentation vid kopian. Vi synliggör och dokumenterar barns uttrycksformer i sina ”egentillverkade böcker” Vi visar barnen genom, dator, Ipad olika typer på texter.		
12. utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama,	Vi har skapande i vårt bokprojekt då vi delat in barnen i olika grupper och använder oss av olika uttrycksformer tex: dialog, samtal, skapande, musik, drama, takk, skrift, bild, lek.. Vi frågar barnen vad, och hur känns det? Hur gör du? Vi låter barnen visa sina kunskaper för varandra och berätta i bl.a på barnmöten. Vi skriver ner deras tankar och tar kort. Vi sätter upp väggdokumentation och sätter in i deras portfolio.		
13. utvecklar sin förståelse för rum, form, läge och riktning och grundläggande egenskaper hos mängder, antal, ordning och talbegrepp samt för mätning, tid och förändring,	I skapande, musik, rörelse, bild. Tänker vi på att ställa frågor som tar upp läges ord, antal, former.. Vi har i den fria leken skapat en matematikhörna där siffror, linjaler, former finns. I våra ”barnmöten” planerar vi in aktiviteter som berör begreppen läge, form, rum, prepositioner mängd, antal... Grunden för det ligger utifrån Tras sammanställningen. Vi använder oss av språkpåsar.		
14. utvecklar sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,	I våra aktiviteter under dagen ger vi möjlighet till problemlösningar. Tex: vad hände nu när leran gick sönder? Hur ska vi laga den? Eller vid måltider/dukning. Hur ska vi göra om det fattas ett glas? Vad händer om vi delar frukten i halvor i stället för en hel?		

15. utvecklar sin förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,	I våra dagliga rutiner använder vi matematiska begrepp tex vid fruktstund, måltider. Vi pratar antal, storlek, mindre än, mer än Halv, en fjärdedel. Ställer frågor.. Hur många behöver vi? Hur många fattas.. Hur kan man rita en triangel? Vi låter barnen använda ljusbordet där de kan se uppleva, känna mönster, antal, former genom olika material. och I hemmahuaset pratar vi mängd och antal kring mat och frukt och pengar.		
16. utvecklar sin matematiska förmåga att föra och följa resonemang,	I alla skapandeformer förhåller vi oss på ett sånt sätt där barnen får reflektera. Hur blev det? Hur kan vi göra? Hur gör kompiserna? Vi ställer frågor under hela dagen kring olika situationer som uppstår. Tex vid kläder.. problemlösning.		
17. utvecklar intresse och förståelse för naturens olika kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,	Vi tänker på hur vi pedagoger är.. Hur man är mot varandra och mot naturen och vad händer om du petar med en pinne i myrstacken? Vad händer om vi kastar skräp ute? Vi har en skräpplockar vecka under Vt. 2018. Vi sopsorterar varje dag och pratar om de olika materialerna. Vi planterar från frö till planta. Kan man använda de nya fröerna nästa år? Vi planterar kärnor från frukter som barnen själva har varit drivande att vilja spara från fruktstunderna. Vi samtalar om” vår” ekorre och vad som påverkar den om vi skräpar ner i naturen.		
18. utvecklar sin förståelse för naturvetenskap och samband i naturen, liksom sitt kunnande om växter, djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,	Vi pratar om det i olika situationer under dagen och i vårt bokprojekt har vi följt naturens årstider genom våra karaktärer ur boken. Tex vad äter ekorre och hur ser boet ut? Vad är ekorre rädd för? I saperen har barnen visat stort intresse för att plantera kärnor. Vad händer? Och vi tar tillvara på frukten vi äter. Vi har haft skräpplockarveckan. Vad händer när vi tillsätter jord, vatten och sol?		

19. utvecklar sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap,	Pedagoger ställer frågor och låter barnen få prata och reflektera på olika sätt i våra mindre grupper under dagen och när vi har projekttid två dagar/veckan. Vi skriver, tar kort och har väggdokumentation, filmer, portfolio. Genom olika sätt att skapa tex: måla, lera, drama uttrycker sig barnen och de säger vad de känner och tycker under görandet, de löser uppgifter och problem.		
20. utvecklar sin förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar,	Genom att pedagogerna är öppna och nyfikna och ställer frågor tex: i projekt när vi jobbar med kalkering på ljusbordet eller hur kan man förminska och förstora något man vill rita? Vi måltider pratar vi om varför man är uppochner på skeden. Kan man se genom glaset? Är du stor eller liten? Lek med tågbanan och magneter. Vad händer om du vänder ”fel” på tåget? Finns det något annat som fastnar på magneten?		
21. utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap,	Vi har haft mycket material tillgängligt för alla under dagen kring bygg och konstruktion. Vi har naturmaterial som kan bli vad som helst och inte är så ”låst material. Vi har tillfört mer när barnen har visat behov av det bland annat magneter och bord. Vi har haft olika skapandeformer i våra grupper till exempel lera, måla, bygga , kalkering, målningstekniker, ta in årstidsmaterial		

22. och som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.	Vi har haft två modernmålsstödjare som stödjer och hjälper barnen i deras språk och förmedlar mellan dem. De förklarar och samtalar med barnen i vårt projekt och vardagssituationer och med vårdnadshavare. Modersmålsstödjarna <u>ska</u> inkluderas genom att ingå i våra aktiviteter och en ordinarie pedagog håller i aktiviteten. Vi ger dem information dagens innehåll och vad deras uppgift blir. Vi har en språkpedagog som kan somaliska och arabiska och finns med under hela dagen.		
Hur vi integrerar arbetet med Finskt förvaltningsområde	Vi har en punkt på vår informationsblankett vid inskolningssamtal då vi berättar att vid ev. behov finns det en handlingsplan för arbete med finskspråkiga barn.		

Analys: Vi har jobbat mycket på att förändra innemiljön då vi tänkt på att få många olika mötesplatser kring utveckling och lärande. Bygg och konstruktion, matematik, skrift och skapandehörna har varit mycket fokus på och vi har tänkt mycket på HUR material presenteras och placeras i de olika hörnorna. Det har lett till intresserade/nyfikna barn och viljan att lära och utforska mer. Vi har också medvetet gjort om miljöerna för att skapa lugn över dagen och få barnen att leka i mindre grupper. Enkel teknik har vi inte medvetet lyft och diskuterat i arbetslaget till exempel: vad vi ser som enkel teknik och vardagsteknik och hur kan vi jobba med det mer kontinuerligt. Vi har idag tagit tillfälle till akt och varit nyfikna med barnen i stunden som har varit rådande. Vi har genom samtal i våra barnmöten pratat om hur vi är mot varandra och olika hemkulturer och ekorren, igelkott och kanin har varit med och tagit upp saker som till exempel: vid värdegrundsdagen då vi tog upp pojkars och flickor lika värde. När det uppstår situationer i vardagen om till exempel: vad vi äter hemma eller vad gör du innan du ska sova? Eller hur gör du när du tappar en tand?

Åtgärder: Vi ska göra rumsobservationer i höst för att se barnens behov och intressen. Vi pedagoger måste vara mer närvarande i de olika miljöerna för barnen behöver vägledning och inspiration. Då vi får yngre barn till hösten är det av ännu större vikt med närvarande pedagog. Vi får se till att materialet passar ALLA åldrar. Vi fortsätter med att arbeta med vår bokserie "en liten kompisbok" då vi lyfter hur man är en bra kompis och andra Att i arbetslaget diskutera på avdelningsplaneringen vad enkel teknik är och betyder för var och en. Hur kan vi jobba med det på ett lätt sätt?

Redovisning av Barnintervju på förskolan utifrån kön:

Antal tillfrågade barn: 10

Fråga:	Positiva svar: Flickor	Positiva svar: Pojkar	Negativa svar: Flickor	Negativa svar: Pojkar
Lär du dig saker på förskolan?	4	3		

Resultat: 3 flickor svarade inte på frågan. Endast pedagoger intervjuade barnen. Somalisk och arabisk pedagog var med och ställde frågorna på modersmålet. De tar ofta upp saker ur verksamheten som de har lärt sig till exempel att måla, rita, skriva siffror, göra halsband eller leka med kompis.

Analys: Kan frågan vara för svår att förstå? Barnen vet inte hur de ska svara fast några fick den ställd på sitt språk. Pedagogerna ställer frågorna på ett förståeligt sätt och vi samtalar mycket om vad de kan och är bra på och vad de tycker om på förskolan.

Åtgärder: Vi behöver tydliggöra frågan genom till exempel: bildstöd på olika saker som visar på lärande. Vi behöver ge barnen mer förståelse för vad lärande betyder.

Barns inflytande

Läroplanens mål:

Förskolan ska sträva efter att varje barn

Mål:	Metod:	Resultat 2016 – 2017:	Resultat 2017-2018:
1. utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation,	I våra morgonmöten och projekten lyssnar vi på vad barnen vad de vill göra och vad de tycker. till exempel: Vi vill göra stopphänder som i boken eller jag vill bara leka med en kompis nu. Eller jag vill vara själv. Vi har tillverkat symboler där barnen kan bestämma hur många de vill leka med och placera symbolen på den plats där de leker. Vi respekterar varandra och berättar hur viktigt det att bli lyssnad på. Vi arbetar också med frågor under värdegrundsdagen. I våra mindre grupper ger vi dem större möjlighet att komma till tals. Vid måltider ger vi dem stort talutrymme och de får bestämma över sin mat. Alla får tycka olika och det är okej. Vid konflikter låter vi barnen lösa det med hjälp av en vuxen.		

2. utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö,	Vi introducerar allt material och nya miljöer. Barnen får vara med och bestämma hur vi tar hand om det. Vad händer om man trampar på sakerna? Vi låter barnen lösa konflikter men vi pedagoger finns med som stöd. Vad händer om du gör så där? Vi har tillverkat stopphänder för att lättare kunna prata och visa vad vi menar.		
3. Och utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.	I våra morgonmöten och i våra mindre grupper låter vi barnen få säga vad de tycker och ibland har vi räckt upp handen för saker som måste bestämmas till exempel val av en gemensam lek, regler Hur ska vi göra? Vi har beslutsfattande kring val av namn till vår grupp. Vi har arbetat med två viktiga ord, hjälpsamhet och samarbete i olika aktiviteter under dagen och grunden vi utgått från är bokserien ”en liten kompisbok” som tar upp om dessa två begrepp. Använt oss av karaktärerna i boken.		

Analys: Vi tänker och är medvetna om vårt förhållningssätt. Vi lägger stor vikt vid lyssnandet och låter oftast barnen få ta den tid de behöver i olika situationer under dagen till exempel vid av och påklädning. Vi avbryter inte varandra och håller upp stopphanden för att tydligt visa respekt till den som pratar. Barnen har blivit mer stärkta av att visa vem de är till exempel i möten inspirerar barnen varandra genom att visa upp alster de har gjort eller berättar något som har hänt dem. Pedagoger har en levande diskussion om hur vi ska vara mot barnen och hur de lär och utvecklas som individ. Vi har en stående punkt på vår dagordning på planeringstiden då vi pratar ”barnprat”. Barnen har lärt sig begrepp som hjälpsamhet och samarbete och säger de ofta i vardagen. Vill gärna hjälpa en kompis eller lösa en uppgift med kompis till exempel när vi ska duka till maten eller vi våra barnmöten när de får ”små” uppdrag av oss. Vi har genom vårt sätt att prata om orden och visat dem vad de betyder fått denna positiva analys. Vi antecknar, dokumenterar och använder portfolioarbete som verktyg för att synliggöra deras inflytande.

Åtgärder: Vi kommer att göra rumsobservationer i höst för att utgå ännu mer från barnens intressen och behov. Vi ska ha observationsunderlagen/penna uppsatta i varje rum. Vi ska förändra miljön. Vi ska ställa frågor i barnintervjun som belyser detta.

Redovisning av Barnintervju på förskolan utifrån kön:

Antal tillfrågade barn: 10

Fråga:	Positiva svar: Flickor	Positiva svar: Pojkar	Negativa svar: Flickor	Negativa svar: Pojkar
Får du vara med och bestämma på förskolan?	6	2		

Resultat: 2 barn svarade inte på frågan, Endast språkpedagoger och pedagoger intervjuade barnen. De som svarade nämnde bl.a. att de får bestämma vem de vill leka med eller vad och om de får vara inne/ute. De svarade också att de fick bestämma om dukningen.

Analys: Det är viktigt för barnen att få leka, med vem och vad. Duka för dem är att få bestämma. De som inte svarade förstod kanske inte frågan.

Åtgärder: Vi måste tydliggöra vad frågan betyder genom bildstöd och drama/teater. Att lägga stor vikt vid lek och utveckla den hos barnen. Göra rumsobservationer över vad de leker och med vem för att få en tydligare bild av leksituationer.

Förskola – Hem

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för

- att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan,
- att ge föräldrarna möjligheter till delaktighet i verksamheten och att utöva inflytande över hur målen konkretiseras i den pedagogiska planeringen,
- utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande, och
- att vårdnadshavare är delaktiga i utvärderingen av verksamheten.

Arbetslaget ska

- visa respekt för föräldrarna och känna ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer,
- föra fortlöpande samtal med barnens vårdnadshavare om barnens trivsel, utveckling och lärande både i och utanför förskolan samt genomföra utvecklingssamtal minst en gång varje år, och
- beakta föräldrarnas synpunkter när det gäller planering och genomförande av verksamheten.

Riktlinjer:	Metod:	Resultat 2016 – 2017:	Resultat 2017-2018:
1. visa respekt för föräldrarna och känna ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer,	Vi är väl medvetna om hur vi samspelar med vårdnadshavare och vi diskuterar vad som är viktigt i kontakten. Att vara lugna och tydliga. Är det något man inte kan svara på så ber vi dem vänta på svar. Jag ska höra med kollegorna. Vi ser till att varje dag ta emot barn och vårdnadshavare på ett lugnt och trevligt sätt. Vi lyssnar och ställer frågor om hur de har haft det eller om de vill berätta något som är viktigt för oss. Om behov finns kan vi använda oss av modersmålstödjarna vid samtal eller vår språkpedagog.		
2. föra fortlöpande samtal med barnens vårdnadshavare om barnens trivsel, utveckling och lärande både i och utanför förskolan samt genomföra utvecklingssamtal minst en gång varje år, och	Vi har väl förberedda inskolningssamtal/uppföljningssamtal/Portfoliosamtal då vi lägger vikt vid att låta vårdnadshavare få säga vad de tycker och vi låter de få fylla i en tycka om lista inför samtal som de får berätta utifrån om sitt barn. Vi har ev. tolk eller våra modersmålstödjare för att skapa trygghet/förståelse och ge dem en möjlighet att berätta om sin familj/barnet. Vi pratar på ett tydligt sätt och visar barnets portfolio kring utveckling och lärande. Vi gör en bok ”min bok som vi har till uppföljningssamtalet. Den är lätt att förstå kring våra rutiner och man kommer lätt in på saker som fungerar bra och det här behöver vi stötta ditt barn i.		
3. beakta föräldrarnas synpunkter när det gäller planering och genomförande av verksamheten .	Vi låter vårdnadshavare få berätta och säga vad de tycker i våra portfoliosamtal under året. Vi informerar varje år på föräldramötet om vår synpunktsblankett, om man har frågor eller synpunkter får man fylla i den anonymt. På föräldramötet hade vi också delat in dem i mindre grupper där de fick diskutera frågor utifrån vår verksamhet. Det finns en synpunktslåda i vår tambur med blanketter för vårdnadshavare. Vi har också på vår hemsida eller på Fagersta kommuns hemsida info om detta.		

Analys: Kontakten är positiv genom vårt bemötande och att vi använder oss av modersmålstödjarna och språkpedagog. Både i våra samtal och i den dagliga kontakten. Positivt deltagande av föräldrarna och givande diskussioner i grupperna. Vi hade språkstöd på somaliska, arabiska och tigrinja. Vi har dock inte gjort någon analys av svaren från föräldramötet.

Åtgärder: Vi kommer på föräldramötet berätta vikten av att vårdnadshavarna lämnar/hämtar sitt barn för att få den dagliga kontakten med dem. Vi berättar även möjligheten att lämna in synpunkter på olika sätt. Vi ska ta till oss svaren och tankarna från gruppdiskussionen på föräldramötet och göra en sammanställning och anslå i hallen. Vi kommer även detta år att ha grupper då vårdnadshavarna får möjlighet att diskutera synpunkter och frågor.

Övergång och samverkan

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att

- i samverkan med läraren i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet, utbyta kunskaper och erfarenheter samt information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande, och
- vid övergångar särskilt uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling

Arbetslaget ska

- i samverkan med lärare i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar.

Riktlinjer:	Metoder:	Resultat 2016 – 2017:	Resultat 2017 - 2018:
1. i samverkan med lärare i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar.	Vi har en årsklocka för övergångar förskola-förskoleklass. Den beskriver hur, när och till vem saker och ting ska göras. Den sitter i vår samtalsrutinerpärm. Vi tar upp info med vårdnadshavare i våra utvecklingssamtal under året. Vi har två besök under våren då personal följer med barnen till respektive förskoleklass. Vårdnadshavare kallas till möten under våren/januari för info till den nya förskoleklassen.		

Analys: Det har fungerat bra med att fylla i blanketterna tillsammans med vårdnadshavare och barn. Har upplevts positivt och ett större inflytande. Årsklockan har varit en bra överblick över året. När saker ska göras. I god tid fick vi datum för besök till förskoleklass. Detta år skulle vi skriva rent på datorn och det upplevdes lite stressigt.

Åtgärder: Vi fortsätter att följa årsklockan/årshjulet. Förslag att ta med datorn och skriva samtidigt med vårdnadshavare i samtalet.

Uppföljningar och utvärdering och utveckling:

Riktlinjer:

Förskollärare ska ansvara för

- att varje barns utveckling och lärande kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följs upp och analyseras för att det ska vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål och intentioner,
- att dokumentation, uppföljning, utvärdering och analys omfattar hur läroplansmålen integreras med varandra i det pedagogiska arbetet,
- att verksamheten i sin helhet, dvs. dess förutsättningar, organisation, struktur, innehåll, aktiviteter och pedagogiska processer dokumenteras, följs upp och utvärderas,
- att dokumentation, uppföljning och analys omfattar hur barns förmågor och kunskande kontinuerligt förändras inom målområdena i förhållande till de förutsättningar för utveckling och lärande som förskolan bidrar med,
- att utvärderingsmetoder, hur dokumentation och utvärderingar används och påverkar verksamhetens innehåll och arbetssätt samt barns möjligheter att utvecklas och lära inom samtliga målområden kritiskt granskas, och
- att resultat av dokumentation, uppföljningar och utvärderingar i det systematiska kvalitetsarbetet används för att utveckla förskolans kvalitet och därmed barns möjligheter till utveckling och lärande.

Arbetslaget ska

- kontinuerligt och systematiskt dokumentera, följa upp och analysera varje barns utveckling och lärande samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål och intentioner,
- använda olika former av dokumentation och utvärdering som ger kunskaper om förutsättningarna för barns utveckling och lärande i verksamheten samt gör det möjligt att följa barns förändrade kunskande inom olika målområden,
- dokumentera, följa upp och analysera
  - kommunikation och samspel med och mellan barn, barns delaktighet och inflytande samt vid vilka tillfällen som barnen upplever verksamheten som intressant, meningsfull och rolig,
  - hur barns förmågor och kunskande kontinuerligt förändras inom målområdena i förhållande till de förutsättningar för utveckling och lärande som förskolan bidrar med,
- dokumentera, följa upp, utvärdera och utveckla
  - barns delaktighet och inflytande i dokumentation och utvärderingar, vad och hur barn har möjlighet att påverka och hur deras perspektiv, utforskande, frågor och idéer tas till vara, och
  - föräldrars inflytande i utvärderingar, vad och hur de har möjlighet att påverka samt hur deras perspektiv tas till vara.

Riktlinjer:	Metoder:	Resultat 2016 – 2017:	Resultat 2017 – 2018:
1. kontinuerligt och systematiskt dokumentera, följa upp och analysera varje barns utveckling och lärande samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål och intentioner	Vi följer upp och visar på barns positiva utveckling och lärande genom portfolio, Pedagogisk dokumentation på väggar. Genom våra olika uppföljningsverktyg. Vi använder oss av intervjuer med barnen för att ta reda på barnens behov och intressen. Vi har gjort egna intervjufrågor till barn och vårdnadshavare i vårt bokprojekt för att skapa sammanhang och fördjupning och delaktighet. Vi gör egna böcker ”min bok”. Vi förändrar och tillför material i våra olika miljöer/rum. Fokus detta år har varit på matematik, sortering skapande, skriftspråk, bygg/konstruktion. Vi tillvaratar barnens egna intressen tex: från böcker då vi tillverkat ”stopp händer” och ”städuppdragskort ”Vi har utvecklat fiskar och akvarium med fokus på rim och matematik.		
2. använda olika former av dokumentation och utvärdering som ger kunskaper om förutsättningarna för barns utveckling och lärande i verksamheten samt gör det möjligt att följa barns förändrade kunnande inom olika målområden,	Vi använder oss av olika uppföljningsverktyg bland annat av Tras, pedagogisk dokumentation egna intervjufrågor till barnbarometern. Observationsblanketter. Dagordning på avdelningsplaneringen då vi har stående punkter om barnsyn och föränderliga miljöer.		

3. dokumentera, följa upp och analysera kommunikation och samspel med och mellan barn, barns delaktighet och inflytande samt vid vilka tillfällen som barnen upplever verksamheten som intressant, meningsfull och rolig, hur barns förmågor och kunnande kontinuerligt förändras inom målområdena i förhållande till de förutsättningar för utveckling och lärande som förskolan bidrar med	Vi har genom vårt bokprojekt och genomförande av det valt att dela in barnen i mindre grupper för att ge dem tid att bli lyssnade på, att få bättre förutsättning till utveckling och lärande men också för att skapa bättre kommunikation mellan barn-barn och barn-pedagog. Vi antecknar/skriver, tar kort och filmar barnets görande men också hur de tänker och vad de tycker. Vi ställer frågor och reflekterar. Vi ser till att barnen vistas i mindre grupper under hela dagen och de får också välja aktiviteter utifrån valkort. Vi har en levande diskussion i arbetslaget då vi förändrar i våra olika miljöer. Vi har gemensamma barnmöten då vi bestämmer och tar beslut över våra regler och hur vi tar hand om vårt material. Hur tycker du att vi ska leka med detta? Vad händer om vi gör så här? Hur många får vara med? Var ska vi placera sakerna.		
4. dokumentera, följa upp, utvärdera och utveckla barns delaktighet och inflytande i dokumentation och utvärderingar, vad och hur barn har möjlighet att påverka och hur deras perspektiv, utforskande, frågor och idéer tas till vara, och föräldrars inflytande i utvärderingar, vad och hur de har möjlighet att påverka samt hur deras perspektiv tas till vara	Genom våra väggdokumentationer och enskilda portfolie samt samtalar vi med barnen om här och nu situationer men också när vi har våra mindre grupper. Vad hände förra gången? Vad tyckte du? Vad ska vi göra/ända på? Hur kändes det? Vi tar ner dokumentationen från väggen och åter reflekterar med barnen. Vi har en synpunktslåda placerad i tamburen men också på hemsidan och på Fagersta kommuns hemsida där vårdnadshavare kan lämna synpunkter. Vi har en föräldrapärm som vår kvalitetsredovisning finns för alla att läsa och tycka till om. Väggdokumentationen sitter synligt på avdelningen för alla att ta del av.		

Analys: Stort intresse bland barnen att få komma till tals i olika sammanhang. Vi ser det som en positiv styrka. Genom vårt sätt att arbeta och vårt förhållningssätt har detta lett till det. De har utvecklat sina språk och fått nya språkbegrepp och vill och vågar prata inför andra. Vi har jobbat mycket med hjälpsamhet och samarbete. Barnen har visat stort intresse för att vilja hjälpa varandra i olika situationer till exempel: kan ett barn säga.

Vi kan samarbeta när det gäller att kasta skräp eller ta fram material till målning. De säger ofta i tamburen, -jag kan hjälpa och sätta på västen. De tar initiativ till lek med hjälp och vägledning av vuxen och ser miljön och dess material som lockande. Våra förändringar i miljön har lett till mindre grupper och större inflytande av val av lek och kompisar. En vuxen närvarande i de olika miljöerna har varit positiv för utveckling och lärande. En del små sidospår har kommit till utifrån barnens intresse. till exempel fågelmatare, egna datorer, pengar till hemmahuaset. Fokus har legat på att skapa trygghet i gruppen och i miljön. Hur vill vi ha det? Hur förändrar vi i rummen?

Åtgärder: Vi håller en levande diskussion om vårt förhållningssätt mot varandra, barn och vårdnadshavare. Vi skriver in den som en punkt på vår avdelningsplanering. Vi använder oss ännu mer av modersmålstödjarna/tolkar/språkassistenter till att översätta dokumentation och info om vår verksamhet. Vi tydliggör planeringskalendern med bilder/bildstöd och även i rutiner i verksamheten. Vi ska fråga vårdnadshavarna vad de tycker är viktigt att ta upp på föräldramöten och har gruppdiskussioner där de får tycka till. Vad vill de veta om verksamheten kring deras barn? Vi ska börja skriva månadsbrev översatt på olika språk.

Avdelningens metoder som ska åtgärdas för ökad måluppfyllelse. (De som är röda eller eventuellt gula, endast 2 -3 åtgärder från hela kvalitetsredovisningen).

*Utveckling och lärande

känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer,

*Uppföljning-utvärdering-utveckling

Dokumentera och följa upp verksamheten mer kontinuerligt med hjälp av våra uppföljningsverktyg, lokala arbetsplanen och planeringsboken för förskolan.

Att göra egna uppföljningsverktyg, intervjuer, enkäter.

Att få reflektionstid i arbetslaget för olika projekt/tema och bargruppens behov/intressen.(barnprat)

Handlingsplan (Beskriv hur arbetslaget ska arbeta för att få bättre måluppfyllelse):

Vi kommer att genom våra temaarbeten fortsätta att jobba med lika/olika, Hur är man en bra kompis? Hur ser våra olika kulturer ut? Vilka olika sinnen har vi? Och hur kan man se/visa dem? Vår utgångspunkt kommer att vara från bokserien ”En liten kompis bok” En bokserie med 10 böcker som tar upp social hållbarhet.

Att få en bättre kommunikation kring förskolans innehåll mellan vårdnadshavare, pedagog och barn och att ta reda på hur deras kultur ser ut i deras familj. Genom intervjufrågor till vårdnadshavare och barnbarometern kan vi göra detta. Och använda oss av modersmålstödjarna. Vi kommer på föräldramötet låta vårdnadshavarna diskutera frågor kring verksamheten.

Vi måste se över vårt ansvar och dela upp ansvar över dokumentation kring teman skriva in i loggbok och i våra års hjul, vem, när och hur gör vi? Vi måste göra uppföljningar kontinuerligt genom att påbörja innan ett tema och följa upp under vägens gång. Skriva in i loggbok och diskutera vid avdelningsplaneringarna vem som gör vad och när. Bestämna olika ämnen som vi ska diskutera kring vid våra avdelningsmöten. T.ex. idag har vi barnprat eller nu är det tema plantering vi ska prata om eller förändringar kring innemiljö.